

kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntö STM/2645/2017 17.10.2017

Lausuntopyyntö tupakkatyöryhmän toimeksiannon toteuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa ehdotuksiksi tupakkatyöryhmän toimeksiannon toteuttamiseen. Tupakkatyöryhmä on asetettu toimikaudeksi 1.7.2017-31.5.2018.

Työryhmän tehtävänä on tehdä ehdotuksia:

1. tupakka- ja muun lainsäädännön kehittämiseksi niin, että tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö vähenee edelleen, uusien tupakka- ja nikotiinituotteiden markkinoille tulo estyy ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö loppuu vuoteen 2030 mennessä.
2. muista tarpeellisista toimenpiteistä kohdassa 1 mainitun tavoitteen saavuttamiseksi ja ottaa ehdotuksia laatiessaan erityisesti huomioon tarpeen vähentää ja poistaa sosioekonomisia eroja tupakka- ja nikotiinituotteiden käytössä.
3. kohdassa 1 mainitun tavoitteen edistymisen seuranta- ja arviointijärjestelmäksi.

Suomen Kuntaliitto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Tavoitteita tupakoinnin vähentämiseksi on saavutettu. Suurin osa suomalaisista asuu savuttomuuspäätöksen tehneissä kunnissa. Tilanne 6.11.2017 oli se, että 95,5 % kunnista on valinnut savuttomuuden.

Kehittämissuhteita

Taloyhtiöillä tulisi olla mahdollisuus antaa tupakointikielto parvekkeille ja asunnon sisäosiin, jos tupakoinnista on aiheutunut paljon valituksia tai haittaa. Tämä olisi kevyempi menettely kuin viranomaiselta haettava tupakointikielto, joka on kallis, kankea ja hallinnollisesti raskas menettely. Viranomaisen määräämän kiellon valvonta on lähes mahdotonta eikä tuo paljon lisäarvoa. Viranomaisvalvonta voi enimmillään johtaa uhkasakkoon. Taloyhtiöillä on mahdollisuus ottaa asunto haltuun äärimmäisenä keinona.

Kuntaliitto ei näe savuttomuuskehityksen kannalta hyvänä, että tulevaan maakuntaudistukseen liittyvässä tupakkalakiuudistuksessa esitetään alennettavaksi tupakkatuotteiden myyntilupien vuosittaista myyntipistekohtaista valvontamaksua 500 eurosta 350 euroon.

Koska tupakointi on ammattikouluissa hyvin yleistä, Kuntaliitto ehdottaa, että toisen asteen opinnoissa lisätään terveystiedon opetusta siten, että se integroidaan aineopintoihin ja työelämätaitoihin. Päivittäin tupakoiva työntekijä maksaa vuodessa 1300 euroa työnantajalle.

Kansallisesti tulisi panostaa keskitettyyn valvontaan, jolla voidaan tarttua uusien markkinoille tulevien tupakkatuotteiden haittoihin. Kunnallisen ja maakunnallisen valvonnan on mahdotonta pysyä tuotekehityksen rinnalla.

Seuranta ja arviointi

Savuttomuuden kehitys on otettava mukaan kunnan ja maakunnan hyvinvointikertomukseen.

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää raskaana olevien äitien ja perheen tupakointiin ja auttaa heitä lopettamaan tupakointi.

Lopuksi

Koska kansalaisten omavastuu korostuu monessa muussakin asiassa, tulisi pohtia, voisiko potilaalta edellyttää tupakkatuotteiden käytön lopettamista yhtenä hoito- ja sairauden ehkäisykeinona.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tarja Myllärinen
johtaja, sosiaali- ja terveysasiat

Sami Uotinen
johtava lakimies